

Paź królowej

i inne lokalne wartości przyrodnicze

Paź królowej, ze względu na wcześniejszą rzadkość występowania i barwność, do niedawna był objętym ochroną. Obecnie nie znajduje się już na liście zwierząt chronionych. Jego „rolę” przejął – jako lokalna wartość przyrodnicza – inny gatunek motyla: modraszek telejus. Występuje m.in. w Dolinie Małej Panwi i jest objęty ścisłą ochroną. Jego nazwa wywodzi się od greckiego słowa „teleios” – doskonały.

Na bardzo ciekawy sposób rozmnażania. Młoda gąsienica modraszka żyje w ukryciu, odżywiając się elementami kwiatów krwiciągu lekarskiego. Okres ten trwa 2-3 tygodnie. Następnie gąsienica spada na ziemię, gdzie naśladuje zagubioną larwę mrówki. Może wydzielać substancje chemiczne przyciągające wiele gatunków mrówek. Po odnalezieniu przez robotnice leżącej nieruchomo larwy rozpoczyna się proces jej adopcji. Gąsienica wydziela słodką substancję dodatkowo zachęcając mrówki do adopcji. Jeśli zostanie zaakceptowana jest przenoszona do mrowiska.

Larwa nieadoptowana lub adoptowana przez niewłaściwy gatunek mrówki ginie. W mrowisku larwa żywi się jajami i larwami mrówek. Zwiększa

masę ciała blisko stukrotnie. Po trzech tygodniach od przepoczwarczenia wylęga się motyl, który stara się szybko opuścić mrowisko.

Co ciekawe dorosłe modraszki telejus wysysają nektar tylko z kwiatów o kolorze fioletowym, różowym i czerwonym.

Ze względu na coraz radsze występowanie, modraszek telejus został umieszczony w Światowej Czerwonej Księdze Gatunków Zagrożonych opracowanej przez Międzynarodową Unię Ochrony Przyrody i jej Zasobów (IUCN). W Polsce gatunek ten występuje znacznie częściej, w porównaniu z innymi krajami Europy. Mimo tego jest zagrożony ze względu na zmiany warunków środowiska wywołane przez człowieka.

Gdzie żyje modraszek telejus?

Zazwyczaj na wilgotnych łąkach, na których rośnie krwiciąg lekarski zwany też krewnikiem. Od wieków roślina ta była uprawiana w ogrodach ziołowych i tradycyjnie stosowana w lecznictwie i kuchni. W maju i czerwcu na szczytach jego rozgałęzionych łodyg pojawiają się czerwone główki złożone z purpurowych pojedynczych kwiatów wydzielających przyjemną, orzeźwiającą woń.

paź królowej

modraszek telejus

